

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Toruniu

ODPADY W GOSPODARSTWIE ROLNYM

Maria
Grabczyńska

Odpady w gospodarstwie rolnym

Opracowanie i zdjęcia: Maria Grabczyńska

Skład i grafika: Jarosław Domański

Wydawca: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie

89-122 Minikowo

tel. 52 386 72 14; fax 52 386 72 27

email: sekretariat@kpodr.pl www.kpodr.pl

ISBN 978-83-65181-49-7

Nakład: 2000 szt.

Broszura bezpłatna wydana ze środków WFOŚiGW w Toruniu

**Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Toruniu**

ODPADY
W GOSPODARSTWIE ROLNYM

Maria Grabczyńska

2018

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Pojęcia związane z odpadami... ..	6
Klasyfikacja odpadów	7
Odpady niebezpieczne	8
Odpady inne niż niebezpieczne	13
Wykaz aktów prawnych	18
Literatura	18

Wstęp

Rolnictwo, podobnie jak każdy dział gospodarki korzystający z zasobów naturalnych środowiska, wpływa na nie zarówno w sposób pozytywny i negatywny. Pozytywne skutki działalności rolniczej wyrażają się w kształtowaniu krajobrazu wiejskiego wraz z budownictwem, szachownicą pól i otwartymi wodami oraz w ochronie tradycyjnego systemu gospodarowania z ekstensywnymi użytkami zielonymi i terenami bagiennymi, na których występuje różnorodność flory i fauny. Często jednak działalność rolnicza stanowi zagrożenie dla środowiska przyrodniczego, przyczyniając się do jego degradacji. W Polsce około 60 % ogólnej powierzchni użytkowanej jest rolniczo, dlatego też na rolników spada nie tylko produkcja żywności, ale również istotna część odpowiedzialności za zachowanie czystości środowiska oraz jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych dla następujących pokoleń. Podejmowanie działań ochronnych na terenach wiejskich na rzecz środowiska jest nie tylko koniecznością wynikającą z różnych regulacji prawnych, ale jest wyrazem relacji pomiędzy rolnikiem a środowiskiem.

Rolnictwo jako jedna z gałęzi gospodarki powoduje wzrost odpadów wytwarzanych w gospodarstwach rolnych. Mamy do czynienia z coraz większą ilością odpadów uciążliwych, takich jak opakowania po nawozach mineralnych, środkach ochrony roślin, olejach, smarach do ciągników i maszyn rolniczych, których nie należy oddawać do punktu zbiórki czy na składowiska odpadów komunalnych. Niedopuszczalne jest również spalanie opakowań po pestycydach w piecach czy wykorzystywanie ich jako materiał wtórny. Niedozwolone praktyki powodują przedostanie się niebezpiecznego środka do gleb, wód i powietrza, co może stanowić poważne zagrożenie zarówno dla środowiska, jak też dla zdrowia i życia ludzi. Zmieniające się technologie w produkcji zwierzęcej, coraz szerzej stosowane konserwowanie pasz oparte na beztlenowym zakiszaniu zielonek, generują znaczne ilości odpadów w postaci folii kiszonkarskich. Często nie zdajemy sobie sprawy, że stan środowiska, w jakim żyjemy, zależy od codziennych naszych wyborów. Tymczasem podjęcie najmniejszego nawet działania niesie za sobą pozytywne, widoczne rezultaty. Dlatego każdy powinien wiedzieć, czego może się domagać i do kogo powinien zwrócić w przypadku ewentualnych problemów. Publikacja zawiera zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Pojęcia związane z odpadami – w oparciu o ustawę o odpadach

Odpady – to każda substancja lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Posiadacz odpadów – rozumie się przez to wytwórcę odpadów lub osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej będącą w posiadaniu odpadów; domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości.

Wytwórca odpadów – to każdy, kogo działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca odpadów), oraz każdy, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Unieszkodliwianie odpadów – rozumie się przez to proces niebędący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii.

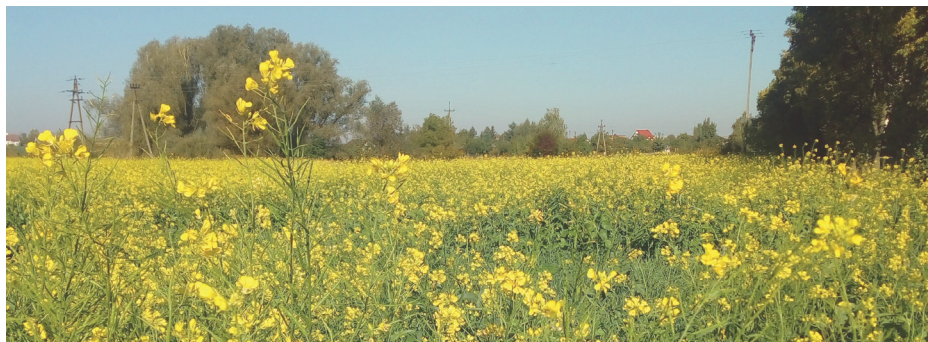
Odzysk – to jakkolwiek proces, którego głównym wynikiem jest, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce.

Recykling – jest formą odzysku i polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w celu uzyskania substancji lub materiałów, które można ponownie wykorzystać.

Odpady ulegające biodegradacji – rozumie się przez to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Odpady weterynaryjne – to odpady powstające w związku z badaniem, leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach.

Oleje odpadowe – rozumie się przez to wszelkie mineralne lub syntetyczne oleje smarowe lub przemysłowe, które przestały się nadawać do użytku, do jakiego były pierwotnie przeznaczone, w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje turbinowe oraz oleje hydrauliczne.

Klasyfikacja odpadów

Katalog odpadów wraz z listą odpadów niebezpiecznych oraz sposób klasyfikowania określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2014r. poz.1923). Odpady klasyfikuje się przez ich zaliczenie do odpowiedniej grupy, podgrupy i rodzajów odpadów oraz przypisuje im się odpowiednie kody, uwzględniając: źródło ich powstawania, właściwości powodujące, że odpady są odpadami niebezpiecznymi, składniki odpadów, dla których przekroczenie wartości granicznych stężeń substancji niebezpiecznych może powodować, że odpady są odpadami niebezpiecznymi. Jednocześnie klasyfikuje wszystkie odpady na niebezpieczne i inne niż niebezpieczne.

Zgodnie z art.66 ust.1 ustawy o odpadach *„posiadacz odpadów jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów określonym w przepisach wydanych na podstawie art.4 ust.3, zwanej dalej „ewidencją odpadów”, natomiast zgodnie z art.67 ust.1 ww. ustawy „Ewidencję odpadów prowadzi się z zastosowaniem następujących dokumentów: karty przekazania odpadów, karty ewidencji odpadów (...)”*

Na podstawie art. 71 pkt 1 ustawy o odpadach „uproszczoną ewidencją odpadów” z zastosowaniem jedynie karty przekazania odpadów prowadzą podmioty, które:

- wytwarzają odpady niebezpieczne w ilości do 100 kilogramów rocznie,
- wytwarzają odpady inne niż niebezpieczne, niebędące odpadami komunalnymi, w ilości do 5 ton rocznie

Jeżeli jednak w gospodarstwie rolnym rocznie wytwarza się ponad 100 kg odpadów niebezpiecznych lub ponad 5 ton odpadów innych niż niebezpieczne lub komunalne, to rolnik jest zobowiązany do prowadzenia pełnej ewidencji odpadów, za pomocą karty przekazania odpadów i karty ewidencji odpadów. Wzory odpowiednich druków udostępnione są na stronie: <https://www.mos.gov.pl/srodowisko/odpady/ewidencja-i-sprawozdawczosc/>. Ze względu na wytwarzanie odpadów w ramach prowadzenia gospodarstwa rolnego i obowiązek sporządzania ewidencji odpadów, rolnik jest zobowiązany do sporządzenia zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów.

Odpady niebezpieczne

Do odpadów niebezpiecznych, które mogą powstawać na terenie gospodarstwa należą między innymi:

- Zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkanka zwierzęca, wykazujące właściwości niebezpieczne (kod 02 01 80). Unieszkodliwianie padłych zwierząt pochodzących z gospodarstw indywidualnych lub wielkotowarowych może być realizowane wyłącznie w zakładach utylizacyjnych, posiadających zezwolenie i spełniających warunki do utylizowania takich odpadów oraz dysponujących specjalistycznymi środkami transportu do ich przewozu.
- Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki weterynaryjnej:
 - chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne
 - leki cytostatyczne i cytotoksyczne
 - inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo, że wywołują choroby ludzi i zwierząt, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra zdrowia i Ustawą o odpadach, zakazuje się unieszkodliwiania zakaźnych odpadów medycznych i odpadów weterynaryjnych w inny sposób niż spalanie w spalarniach odpadów. Corocznie w Polsce powstaje około 200 tys. ton odpadów medycznych i weterynaryjnych, a około 10% tej sumy stanowią odpady weterynaryjne. Czas magazynowania odpadów zakaźnych w miejscu ich powstania, nie może przekraczać 48 godzin w pomieszczeniach o temperaturze 10 °C i wyższej. W temperaturze poniżej 10 °C odpady zakaźne mogą być magazynowane tak długo, jak pozwalają na to ich właściwości oraz warunki, w jakich są przechowywane, ale nie dłużej niż 30 dni. Miejsce magazynowania odpadów weterynaryjnych powinno być: zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych, owadów, gryzoni oraz innych zwierząt i przeznaczone wyłącznie do magazynowania odpadów weterynaryjnych. Magazyn odpadów weterynaryjnych myje się po każdym usunięciu odpadów niebezpiecznych, a w przypadku zakaźnych odpadów dezynfekuje się, a następnie myje. W przypadku powstawania niewielkich ilości odpadów zakaźnych lub odpadów niebezpiecznych można je magazynować w chłodziarce lub w zamrażarce w osobnych opakowaniach w szczelnie zamkniętych pojemnikach lub workach jednorazowego użycia w sposób uniemożliwiający ich uszkodzenie.

- Opakowania po środkach ochrony roślin I, II klasy toksyczności.
Polskie prawo zobowiązuje rolników do odpowiedniego postępowania z opróżnionymi opakowaniami po środkach ochrony roślin. Zakazane jest wyrzucanie opakowań do zbiorczych pojemników na odpady. Aby pozostać w zgodzie z prawem zużyte opakowania powinny być zwrócone do punktu sprzedaży, gdzie zostały zakupione. Po czym sklep zwraca je producentom. Obecnie funkcjonuje System Zbiórki Opakowań nadzorowany przez PSOR*. System ten pomaga rolnikom, a także innym użytkownikom środków ochrony roślin rozwiązywać problemy związane z zagospodarowaniem opakowań po tych produktach. W ramach tego systemu na terenie całego kraju, głównie w punktach sprzedaży środków ochrony roślin, a także przy niektórych gminach organizowane są punkty zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin toksycznych dla ludzi i zwierząt wykorzystywanych w rolnictwie. Dzięki temu systemowi rolnicy mogą bez ponoszenia żadnych kosztów, wypełnić obowiązek prawny, a także działać na rzecz ochrony środowiska. Wystarczy, aby czyste opakowania (przeplukane czystą wodą) dostarczyć do sklepu. Punkty sprzedaży są zaopatrywane w worki do zbierania pojemników, a operator Systemu zapewnia ich odbiór na koszt producentów i importerów. Większość substancji zawartych w środkach ochrony roślin ma działanie szkodliwe, dlatego po wykorzystaniu preparatu puste opakowania powinny być odpowiednio magazynowane i przetwarzane. Na etykiecie każdego produktu znajdują się informacje o niebezpieczeństwach lub zagrożeniach, jakie może on stwarzać, wskazując jednocześnie na sposób postępowania z opakowaniem. Zawiera również oznaczenia o stopniu jego szkodliwości oraz toksyczności, a także o zaleceniach bezpiecznego stosowania. Kategorycznie zabronione jest palenie opakowań po środkach niebezpiecznych oraz wykorzystania ich do innych celów. Zgodnie z wymogami prawnymi, powinny być one odpowiednio zagospodarowane czyli przekazane do sklepu, gdzie dokonaliśmy zakupu, wtedy kończy się odpowiedzialność prawną rolnika za unieszkodliwienie opakowania. Od 2014 roku została wprowadzona nowa ustawa, która zmienia zasady postępowania z pojemnikami po środkach niebezpiecznych. Nałożony został obowiązek na użytkownika do zwrotu opakowań po środkach ochrony roślin sklasyfikowanych jako niebezpieczne do sklepu lub hurtowni. Nie ma natomiast obowiązku szybkiego zwrotu tych opakowań. Przy odpowiedniej organizacji można zebrać ich większą ilość i wtedy dostarczyć do miejsca zbiórki. Opakowania należy przechowywać w szczelnie zamkniętym pojemniku, z dala od pasz przeznaczonych dla zwierząt oraz zabezpieczyć przed nieupoważnionymi osobami.

*PSOR – Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin

Nie wszystkie opakowania należy zwracać do punktu odbioru. Opakowania po nietoksycznych i niezagrożających środowisku środkach można potraktować jak inne odpady. Należy zwracać te pojemniki o zwrocie których informuje nas ich etykieta.

W jej treści jest to wyraźnie napisane. Zwrotowi podlegają opakowania po środkach ochrony roślin toksycznych i bardzo toksycznych dla organizmów wodnych, pszczół oraz ludzi i zwierząt lądowych.

- Odpadowe materiały izolacyjne i konstrukcyjne zawierające azbest. Kiedyś powszechnie stosowany w budynkach inwentarskich i mieszkalnych, jest uważany za substancję stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska. Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska zakazuje się wprowadzania do obrotu lub ponownego wykorzystania tej substancji. Demontaż i transport należy zlecić firmie specjalistycznej. Właściciel nieruchomości lub zarządca, w których jest lub był wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest, dokonuje inwentaryzacji tych wyrobów, poprzez sporządzenie ich spisu. Rolnik powinien posiadać u siebie spis z natury wyrobów azbestowych. Do celów inwentaryzacji służą odpowiednie formularze. Ewidencję wyrobów azbestowych w gospodarstwach prowadzi gmina na swoim terenie i co roku prowadzi aktualizację.

- Baterie i akumulatory to urządzenia, które w swoim składzie zawierają niebezpieczne związki chemiczne, takie jak ołów, kadm, rtęć, cynk, kwas siarkowy. Zużyte baterie należy oddać zbierającemu tego typu odpady, lub zostawić bezpłatnie w miejscu odbioru np. w szkołach, placówkach oświatowych, siedzibach urzędów i instytucji, a akumulatory oddać bezpłatnie w sklepie o powierzchni powyżej 25m² i hurtowni.

- Oleje odpadowe to wszelkie mineralne lub syntetyczne lub przemysłowe oleje smarowe lub przemysłowe, które nie nadają się już do zastosowania, do którego były pierwotnie przeznaczone, a w szczególności zużyte oleje z silników spalinowych i oleje przekładniowe, oleje smarowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne. Oleje odpadowe zbiera się i magazynuje selektywnie według wymagań wynikających ze sposobu ich przemysłowego wykorzystania lub unieszkodliwiania. Podczas zbierania i magazynowania olejów odpadowych jest niedopuszczalne ich mieszanie z innymi odpadami i substancjami, w tym zwłaszcza z odpadami stałymi, odpadami PCB, olejem napędowym, olejem opałowym, płynami chłodniczymi, płynami hamulcowymi oraz innymi substancjami i preparatami chemicznymi niebędącymi olejami. Dopuszcza się mieszanie różnych rodzajów olejów odpadowych, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na proces ich odzysku lub unieszkodliwiania. Oleje odpadowe zbiera się do szczelnych pojemników, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odpornych na działanie olejów odpadowych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej,

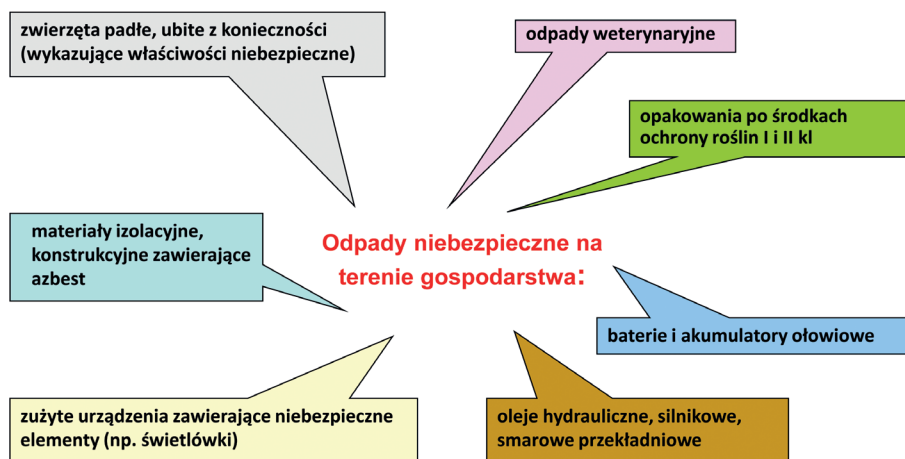
wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem, a na pojemnikach umieszcza się w widocznym miejscu napis: „OLEJ ODPADOWY”. Na pojemnikach przeznaczonych do zbierania i magazynowania olejów odpadowych od indywidualnych posiadaczy w miejscach publicznych, umieszcza się dodatkowo informację o sposobie eksploatacji pojemnika oraz dane o właścicielu. Pojemniki do zbierania olejów odpadowych mogą być stosowane w rotacji pomiędzy wytwórcą odpadu, a ich kolejnym posiadaczem, miejscem odzysku albo unieszkodliwiania. Oleje magazynuje się zgodnie z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniami gruntu i opadami atmosferycznymi, wyposażonych w urządzenia lub środki do zbierania wycieków tych odpadów. W miejscach magazynowania olejów odpadowych dostęp do nich, w celu opróżnienia lub wymiany pojemnika, jest ograniczony do właścicieli pojemników lub przedsiębiorców zajmujących się gospodarowaniem olejami odpadowymi. Zakazuje się przede wszystkim zrzutu olejów odpadowych do wody i gleby.

Jeden litr zużytego oleju silnikowego wylany do rzeki lub kanalizacji jest w stanie zanieczyścić 1 milion litrów wody.

- Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (sprzęt elektryczny i elektroniczny, świetlówki), ze względu na trujące związki chemiczne (rtęć, kadm, związki bromu, ołów, chrom) zawarte w tych urządzeniach, przekazujemy w punktach handlowych przy zakupie nowego sprzętu lub oddajemy do punktu selektywnej zbiórki odpadów. Elektrośmieci należy poddać procesowi recyklingu lub unieszkodliwiania.

Klasyfikacja odpadów

Każdy powinien pamiętać o jednej z najważniejszych zasad postępowania z odpadami:

Nie wolno mieszać odpadów niebezpiecznych ze sobą i z innymi odpadami!

Oddzielenie odpadów niebezpiecznych od pozostałych odpadów komunalnych ma zapobiec zanieczyszczeniu tych ostatnich substancjami niebezpiecznymi. Wymienione wyżej odpady przedstawiają wysokie ryzyko zanieczyszczenia środowiska.

Odpady inne niż niebezpieczne

Do odpadów innych niż niebezpieczne charakterystycznych dla działalności rolniczej należą:

- Zwierzęta padłe i odpadowa tkanka zwierzęca stanowiące materiał szczególnego i wysokiego ryzyka inne niż wymienione w grupie odpadów niebezpiecznych mogą być magazynowane tak długo, jak pozwalają na to ich właściwości oraz warunki, w jakich są przechowywane, ale nie dłużej niż 30 dni.
- Zwierzęta padłe i ubite z konieczności – w stosunku do tych odpadów producent rolny i zakład utylizacyjny muszą spełniać obowiązki wynikające z przepisów o identyfikacji i rejestracji zwierząt. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dofinansowuje koszty utylizacji padłych

zwierząt gospodarskich, gdy terminowo został zgłoszony fakt padnięcia zwierzęcia, udziela pomocy finansowej z przeznaczeniem na: zbiór, transport i unieszkodliwianie zwierząt z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie. Zakłady świadczące usługi w zakresie padłych zwierząt gospodarskich zobowiązane są terminowo zgłaszać do biur powiatowych ARiMR ich utylizację. Co roku Agencja ogłasza na swojej stronie firmy, które zawarły z nią umowy na tego rodzaju usługi.

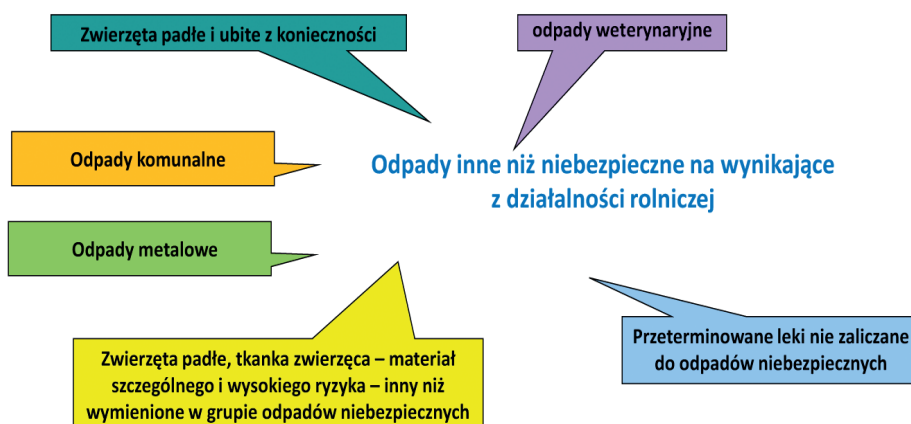
- Odpady metalowe- złom przekazujemy do punktu skupu, metalowe pojemniki po cieczach oddajemy do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów, znajdującego się w gminie na terenie której leży gospodarstwo.
- Opakowania z papieru i tektury – oddajemy do PSZOK-u. Zabronione jest spalanie w piecach c.o. kominkach oraz ogniskach.
- Opakowania z tworzyw sztucznych w tym folia rolnicza- zużyte folie do kiszzonek odbierane są przez podmiot u którego zostały zakupione. Miejsce przechowywania powinno być łatwo dostępne dla pojazdu odbierającego. Należy pamiętać, aby podzielić różne elementy odpadów na oddzielne grupy tj. zużyta folia, siatka, sznurek rolniczy, torby na nawóz tak, aby nie były ze sobą wymieszane.

- Opakowania z drewna, szkła i tekstyliów - palety z drewna są wykorzystywane jako podłoże przy składowaniu nawozów w workach, szkło i tekstylia należy umieszczać w pojemniku na odpady zmieszane.
- Ubrania ochronne, tkaniny do wycierania - w gospodarstwie wykorzystywane są wielokrotnie. Zużyta odzież ochronna i tkaniny umieszczamy w pojemniku z odpadami komunalnymi zmieszanymi.
- Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki- narzędzia, które były używane do przecięcia powłok brzusznych u zwierząt oraz resztki ich tkanek przekazujemy weterynarzowi. Inspekcja weterynaryjna ma zawartą umowę na odbiór, transport i utylizację tego rodzaju odpadów. Pozostałe odpady np. strzykawki, rękawice wrzucamy do frakcji odpadów zmieszanych.

- Przeteterminowane leki inne niż wymienione w grupie odpadów niebezpiecznych- każdy lek ma określony termin ważności. Po tym czasie staje się beзуżyteczny, a często również bardzo szkodliwy. Pod żadnym pozorem nie wolno ich zażywać. Nie można ich też wrzucać do pojemnika z innymi odpadami. Należy je składować w pojemnikach w miejscach do tego wyznaczonych np: apteki.

Klasyfikacja odpadów

- Odpady komunalne - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2017r. poz.19), które weszło w życie 1 lipca 2017r., zmieniły się zasady selektywnej zbiórki odpadów. Zbieranie odbywa się z podziałem na cztery frakcje takie jak: szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne oraz odpady ulegające biodegradacji. Nowe zasady przedstawione w rozporządzeniu Ministra Środowiska, dotyczą selektywnego zbierania u źródła, czyli bezpośrednio w gospodarstwie, gdzie powstają. Do czterech kolorowych pojemników lub worków trafiają szkło (zielony), papier w tym tektura (niebieski), metale i tworzywa sztuczne łącznie (żółty), oraz odpady ulegające biodegradacji ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów, np. resztek kuchennych (brązowy).

- Odpady z pielęgnacji ogródków można umieszczać w kompostowniku przydomowym. Umieszczamy tam również odpady kuchenne pochodzenia roślinnego. Kompostowanie w gospodarstwach jest prostą, najtańszą i zgodną z naturalnymi procesami metodą zmniejszenia ilości odpadów organicznych pochodzenia roślinnego. Pozwala uniknąć wysokich kosztów związanych z transportem odpadów oraz zapewnia kontrolę materiału wykorzystywanego do kompostowania. W wyniku procesu kompostowania powstaje nawóz organiczny do wykorzystania w gospodarstwie rolnym.

Samorządy będą miały czas do 2022 roku na dostosowanie kolorystyki pojemników, a stare zasady będą obowiązywały do czasu wygaśnięcia przetargów na odbiór odpadów. Obecnie poziom recyklingu czterech podstawowych frakcji odpadów komunalnych (papier, metal, tworzywo sztuczne i szkło), czyli głównie tych pochodzących z naszych gospodarstw, znacznie odbiega od średniej europejskiej.

Rolnicy ubiegający się o płatności w ramach programów pomocowych, zgodnie z zasadą wzajemnej zgodności powinni spełniać wymogi w zakresie ochrony środowiska. Dotyczy to między innymi udokumentowania przekazanych odpadów z obszaru swojego gospodarstwa.

Najważniejszy do osiągnięcia cel gospodarki odpadami to redukcja ilości odpadów u źródła ich powstawania poprzez racjonalne gospodarowanie produktami, materiałami i substancjami oraz wykorzystywanie produktów lub części produktów ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone pierwotnie. Szczególne znaczenie ma postępowanie z odpadami niebezpiecznymi. Ich niewłaściwe zagospodarowanie przyczynia się do skażenia gleby, wody metalami ciężkimi. To z kolei wpływa negatywnie na zdrowotność roślin i zwierząt.

Akty prawne:

- ✓ Ustawa z dnia 20.07.2018 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz.U.2018 poz.1564)
- ✓ Ustawa z dnia 20.07.2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018 poz.1592)
- ✓ Ustawa z dnia 11.09.2015 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.2018 poz.1466 tekst jednolity)
- ✓ Ustawa z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2018 poz.1454 tekst jednolity)
- ✓ Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (Dz.U.2018 poz.21 jednolity tekst)
- ✓ Ustawa z dnia 19.06.1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U.2017 poz.2119 tekst jednolity)
- ✓ Ustawa z dn. 13.06.2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. 2018 poz.150 tekst jednolity)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.2014 r. poz.1923).
- ✓ Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29.12.2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz.U. 2017 r. poz.19)
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1.08.2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2017 poz. 1479)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Gospodarki z 5.10.2015 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz.U. z 2015 poz.1694)

Literatura:

- ✓ Ochrona środowiska w gospodarstwie rolnym - poradnik dla doradcy (2006) Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Poznaniu
- ✓ Gospodarka odpadami w pigułce, czyli o postępowaniu z odpadami w Twoim domu (2018) Ministerstwo Środowiska w Warszawie
- ✓ Raport o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2015 (2016) Inspekcja Ochrony Środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
- ✓ Zarządzanie gospodarką odpadami (2015) Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych Oddział Wielkopolski w Poznaniu.

**Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Minikowie**

89-122 Minikowo
tel. 52 386 72 14, fax 52 386 72 27

e-mail: sekretariat@kpodr.pl

www.kpodr.pl

